

EN LITEN BOK

Till dig som arbetar med novellen **Avskedet**:

Beroende på vilket vitsord du strävar efter kan du välja vilka uppgifter du gör.

LÄTT: läs halva novellen och gör uppgifterna 1, 3, 4 och 12.

MELLAN: läs hela novellen och gör uppgifterna 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 12.

UTMANING: läs hela novellen och gör uppgifterna 1–12.

Innan du läser texten, gör de här uppgifterna:

Bekanta dig med författaren Emma Juslin:

1. Läs den korta intervjun med författaren Emma Juslin, som du hittar på enlitenbok.fi.
2. Vilka böcker har Emma Juslin gett ut? Vilken övrig information hittar du om henne?
3. Vad tror du att novellen kommer att handla om?

Efter att du läst texten kan du arbeta med de här frågorna:

4. Referat av handlingen:

- Sammanfatta det viktiga som händer i novellen i fem meningar.

5. Handlingen

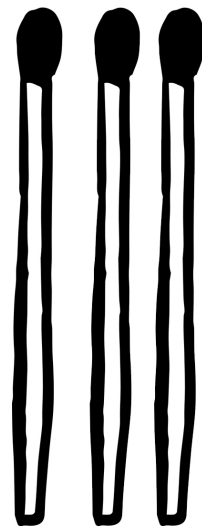
- Vad säger Klara om framtiden i novellen? Vart är hon på väg?
- Vad minns Klara från sin barndom?
- Vad tror du det är som Klara bestämmer sig för att göra?

6. Personerna (kallas också karaktärer)

- Vem handlar berättelsen om?
- Vilka karaktärer nämns?
- Vem är huvudpersonen? Motivera ditt val av huvudperson.
- Finns det flera viktiga karaktärer?
- Vilken relation har karaktärerna till varandra?

7. Miljö

- Var utspelar sig berättelsen? Motivera ditt svar, det vill säga förklara hur du drar din slutsats om var berättelsen utspelar sig.

8. Viktiga ord

- Vilka ord tycker du att är viktiga för handlingen i novellen? Vilka viktiga ord hittar du?
- Förklara varför du anser att just de här orden är viktiga?
- Granska på vilka ställen ordet gökure används. Vad är gökurets roll i texten?

Om ett ord representerar något abstrakt, det vill säga används för att beskriva något lite större än just den exakta saken, brukar man säga att det symboliserar något. Hjärtat brukar till exempel symbolisera kärlek.

- Hittar du på något som gökuret kunde symbolisera i den här texten eller i allmänhet?
- Granska de ställen där tårtan nämns. Vilken är tårtans funktion i texten? Det vill säga, varför är tårtan viktig i texten?

9. Intertextualitet

Då du som läsare i någon text hittar likheter med andra texter (det kan vara likheter med skrivna texter, eller filmer, spel, kända målningar) kallas det intertextualitet. En författare kan också medvetet använda sig av intertextualitet.

- Platon är en av de tidiga grekiska filosoferna. Ta reda på vad han ansåg att Atlantis var.
- I novellen **Avskedet** nämner författaren Atlantis. Varför tror du att hon gör det?

10. Tema

- Om du inte redan gjorde punkt 8 om viktiga ord, gör den först.
- Fundera på de viktiga orden du hittat i texten. Hittar du flera ord som beskriver samma sak?
- Hittar du känslor eller stämningar i texten?

Då du hittat viktiga ord i texten har du lättare att hitta teman i texten, det vill säga vad texten handlar om på ett lite djupare plan. Som exempel: om du hittar ord som tårar, och att någon är ledsen, kan du dra slutsatsen att ett av textens teman är sorg.

- Om du skulle välja teman i novellen **Avskedet**, vilka skulle de vara?
- Drivkraft kallas något som får personer att göra som de gör. Vad tror du att det är som får Klara att bestämma sig för att ge sig av?

11. Stilmedel (gör alla uppgifter eller välj några)

Man brukar kalla olika knep som författaren använder i sin text för stilmedel. Dialog är ett sätt att få texten att kännas mer levande, som att läsaren är med då det händer.

- Hittar du dialog i Avskedet? Mellan vem är dialogen?
- Det som en person tänker kallas inre dialog. Hittar du inre dialog i texten?
- Tidsperspektiv: i vilken tid utspelar sig handlingen? Hittar du tillbakablickar, det vill säga hopp bakåt i tiden som beskrivs?
- I texten används citat från låten Stella Maris av det tyska avantgardistiska bandet Einstürzende Neubauten. Läs den svenska översättningen på sista sidan i texten. Varför tror du att citaten är inplockade i texten? Det vill säga, vilken funktion har citaten för texten?

12. Egna åsikter

- Vad tyckte du själv om texten? Väckte den känslor hos dig? Tyckte du den var svår att förstå eller lätt?
- Påminner dig texten om något du läst förut eller sett på film?

De viktigaste klimatavtalen:

- Det viktigaste internationella klimatavtalet är FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC). Klimatavtalet antogs vid Riokonferensen 1992, och hittills har 195 länder anslutit sig till avtalet. Avtalet är ett sätt för länder att tillsammans jobba för att begränsa globala temperaturökningar och klimatförändringar och hantera konsekvenserna av dessa.
- Till UNFCCC-avtalet hör Kyotoprotokollet, som antogs 1997. Kyotoprotokollet gäller industriländerna, som enligt lag bestämmer att utsläppen ska minska. Alla länder är tyvärr inte med i avtalet – t.ex. USA, Kanada och Ryssland har inte undertecknat det. EU är med, och har undertecknat att utsläppen ska minska till en nivå som ligger 20 % under 1990 års nivåer år 2020.
- Parisavtalet är ett nytt globalt klimatavtal för alla UNFCCC-länder. Avtalet gjordes i december 2015. Parisavtalet är en handlingsplan för att begränsa den globala uppvärmningen till "väl under" 2 °C.